

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA POSTOJNA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP).
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima tri prostore za pridržanje, in sicer enega za krajša pridržanja (do 12 ur)² in dva za daljša pridržanja (do 48 ur)³. V času našega obiska na PP ni bilo pridržane osebe.

Potek obiska in priprava poročila:

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 2. 2. 2017**.⁴
- **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec Varuha) ter ena predstavnica pogodbene nevladne organizacije (Mirovni inštitut).
- **Vsebina obiska:** sprejela sta nas dežurni policist in pomočnik komandirja, s katerim smo opravili pregled prostorov PP, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja ter zaključni pogovor.

¹ V letu 2017 (v času od 1. 1. 2017 pa do dneva obiska) so policisti izvedli skupaj eno pridržanje (v letu 2016 24).

² Prostor je primeren za pridržanje ene osebe in je opremljen z v tla pritrjenim kovinskim ležiščem, žimnico, WC-jem na počep in možnostjo uravnavanje umetne svetlobe (uporaba enega ali dveh svetlobnih teles).

³ Prostora sta primerna za pridržanje po ene osebe in opremljena z v tla pritrjenim kovinskim ležiščem, žimnico, pritrjeno mizo in pritrjenim stolom, WC-jem na počep, umivalnikom s tekočo vodo in možnostjo uravnavanja umetne svetlobe (uporaba enega ali dveh svetlobnih teles).

⁴ Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 11. 3. 2015.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 20. 2. 2017, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 16. 3. 2017, torej 24. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo je bilo z namestitvijo zvonca za invalidne osebe pred vhodom (pred stopniščem) na PP, vsaj delno realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska (sicer ni bil urejen fizični dostop za invalidne osebe v prostore PP),
- da je v vseh treh prostorih za daljša pridržanja (do 48 ur) mogoča regulacija jakosti umetne svetlobe,
- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se v prostoru za pridržanje, označenim s številko 2, odpravijo težave z iztokom vode v umivalniku in WC-ju, saj je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da teh težav ni več,
- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da mora PP razpolagati z ustrezno ažuriranim seznamom odvetnikov, saj je bil ob tokratnem obisku v prostoru za sprejem pridržanih oseb nameščen seznam odvetnikov z datumom tiskanja 18. 1. 2017 in
- da so se v prostorih za pridržanje, v času našega obiska, na mizah nahajale brošure MNZ o pravicah oseb, ki jim je odvzeta prostost.

► predlog DPM

► odziv pristojnih

DPM: predlagali smo, da se knjiga pripomb in pohval postavi na vidno mesto ali na polico pred steklo prostora dežurnega policista, da bo obiskovalcem čim bolj dostopna ali pa, da se navede v obvestilu, kje se ta nahaja.⁵

MNZ: sporočamo, da so na PP knjigo pripomb in pohval postavili v pokončen položaj, na vidno mesto za steklo prostora dežurnega policista, kjer bo obiskovalcem vidna in tako bolj dostopna.

DPM: ponovno smo predlagali, da se proučijo možnosti uvedbe video nadzora za oba prostora za stranke oziroma razgovore.⁶

MNZ: sporočamo, da video nadzor v prostoru za opravljanje razgovorov trenutno ni predviden, ker za to ni zagotovljenih finančnih sredstev.

DPM: predlagali smo, da se »nad umetna« vtičnica v prostoru za stranke – razgovore označenim s številko 10 ustrezno pritrdi.

MNZ: sporočamo, da so na PP vtičnico v prostoru za stranke - razgovore označenim s številko 10 ustrezno pritrdili.

DPM: predlagali smo, da se prouči možnosti, da se ob naslednji prenovi prostorov PP oziroma prostorov za pridržanje tudi v prostoru za pridržanje označen s številko 1 uredi dostop do tekoče vode.⁷

MNZ: sporočamo, da bo dostop do tekoče vode v prostoru za pridržanje številka 1 realiziran ob večji prenovi prostorov, odvisno od tehničnih zmožnosti in razpoložljivih finančnih sredstvih.

DPM: ker smo že ob obisku smo predlagali, da se v prostoru 2 ustrezno pritrdi vodna armatura, smo izrazili pričakovanje, da je ta pomanjkljivost oziroma napaka že bila odpravljena.

MNZ: sporočamo, da so na PP v prostoru za pridržanje številka 2 vodno armaturo na umivalniku pritrdili.

⁵ Knjiga pripomb in pohval je bila za steklom pri dežurnemu policistu, vendar ne na vidnem mestu (položena na polico in tako nevidna obiskovalcem PP), prav tako ni na oknu dežurnega oznake (napisa), kje se knjiga pripomb in pohval nahaja.

⁶ Iz hodnika pred dežurnim policistom je dostop do dveh prostorov za stranke (označena s številka 9 in 10), ki se po pojasnilu pomočnika komandirja še vedno uporabljata za razgovore s strankami in tudi v primeru razgovora pridržane osebe z odvetnikom. V obeh prostorih sta bila v času našega obiska nameščena plakata MNZ o pravicah oseb, ki jim je odvzeta prostost. V nobenem prostoru ni bilo seznama odvetnikov, vendar je pomočnik komandirja pojasnil, da PP tudi sicer (zaradi racionalnosti stroškov) razpolaga le z enim ažuriranim seznamom odvetnikov, ki ga v postopkih uporabljajo vsi policisti. Prostora za stranke oziroma za razgovore še vedno nista video nadzorovana, kar ponovno ocenjujemo kot pomanjkljivost.

⁷ Prostora za pridržanje, označena s številko 2 in 3, sta bila opremljena na enak način in sta vsebovala: WC na počep, v tla pritrjeno kovinsko posteljo z žimnico, mizo s stolom in umivalnik s tekočo vodo. Prostor za pridržanje, označen s številko 1, pa je prav tako vseboval WC na počep, posteljo z žimnico in klop ter je žal še vedno brez možnosti dostopa do tekoče vode.

DPM: predlagali smo, da se policiste (dežurne policiste in starešine zadolžene za nadzor pridržanj) opozori na več natančnosti in čitljivemu izpolnjevanju obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj.⁸

Prav tako smo predlagali, da se policiste PPP Ljubljana opozori na uporabo veljavnih obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj.⁹

DPM: predlagali smo, da se policiste opozori na več natančnosti pri izpolnjevanju obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj. Predvsem pa, da se pri izpostavljenem primeru uskladijo podatki pridržanja v obrazcih in FIO evidenci.¹⁰

Prav tako smo predlagali, da se policiste opozori na pravilno vnašanje popravkov v uradne obrazce, potrebne za izvedbo pridržanj.¹¹

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni na večjo natančnost in čitljivost pri izpolnjevanju obrazcev o pridržanju.

Prav tako so bili tudi policisti PPP Ljubljana opozorjeni, da je potrebno stare neveljavne obrazce takoj zamenjati z novimi.

MNZ: sporočamo, da so na PP v izpostavljenih primerih uskladili podatke o pridržanju v obrazcih in v evidenci oseb, ki jim je odvzeta prostost.

Policiste so bili tudi opozorjeni na pravilno vnašanje popravkov.

⁸ Pri pregledu pridržanja (10. do 11. 1. 2017 začetek postopka ob 8.08 uri, pridržanje odrejeno med 8.09 uri do 16.45 ure, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) je bilo ugotovljeno, da je v obrazcu »Odločba o odvzemu prostosti in pridržanju« ura začetka postopka 8.01 in ne ura 8.08, kot je navedeno (evidentirano) v FIO evidenci. Prav tako je bilo pri pregledu datuma in ure vročitve obrazca »Odločba o odvzemu prostosti in pridržanju« pridržani osebi moč sklepati, da je navedena ura vročitve 18.30 in ne ura 12.30, kot je sicer pravilno. Nadalje pa je bilo ugotovljeno, da je v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« v delu obrazca »Opravila med pridržanjem/zadržanjem« navedeno (v 26 vrstici), da je bila odločba o odvzemu prostosti in pridržanju pridržani osebi vročena ob 12.17 uri.

⁹ Nadalje je bilo pri istem primeru pridržanja ugotovljeno, da so postopek s pridržano osebo najprej začeli izvajati policisti Postaje prometne policije (PPP) Ljubljana in so zaradi tega tudi izpolnili obrazec »Uradni zaznamek o odvzemu prostosti in pridržanju«. Pri pregledu obrazca je bilo ugotovljeno, da gre za star in neveljaven obrazec »Uradni zaznamek o odvzemu prostosti in pridržanju«, ki ne vsebuje vseh pravic, ki gredo osebi, ki ji je odvzeta prostost

¹⁰ Pri pregledu pridržanja (1. 1. 2016 začetek postopka ob 9.30 uri, pridržanje odrejeno med 9.35 do 14.00 ure, na podlagi četrte alineje prvega odstavka 64. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije) je bilo pri pregledu obrazca »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« ugotovljeno, da v obrazcu ni izpolnjena rubrika »Oseba je bila pridržana/zadržana do __ ure dne __.«. Nadalje je iz dela obrazca »Opravila med pridržanjem/zadržanjem razvidno, da je bila pridržana oseba 1. 1. 2016 ob 14.30 uri odpeljana v Center za tujce v Postojni in torej pridržanje ni bilo možno zaključiti ob 14.00 uri, kot je to izkazovala FIO evidenca. Zaradi razjasnitve primera oziroma ugotovitve dejanske ure zaključka pridržanja za navedeno osebo je bil opravljen tudi vpogled v odločbo o nastanitvi tujca v Center za tujce. Pri pregledu odločbe je bilo ugotovljeno, da je v njej naveden podatek izročitve tujca policistom Centra za tujce 1. 1. 2016 ob 15.00 uri. Iz navedenega torej izhaja, da je prava ura zaključka pridržanja za navedeno osebo 1. 1. 2016 ob 15.00 uri, ko je bila oseba nastanjena v Centru za tujce.

¹¹ Pri pregledu pridržanja (25. do 25. 3. 2016 začetek postopka ob 21.45 uri, pridržanje odrejeno med 21.59 do 7.00 ure, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) je bilo pri pregledu obrazca »Potrdilo o zaseženih predmetih pridržani osebi« ugotovljeno, da je bila popravljena ura zasega predmetov iz ure 22.03 v uro 22.04, pri čemer ni evidentirano, kdo je popravek opravil.